

KEMILÄINEN

Kemin kaupungin tiedotuslehti / numero 3/2017

**Kemin syksy on
kulttuurin
juhlaa**

Sivut 4 - 5

**Kemissä on hyvä
elää ja yrittää**

Sivu 18

**Kiertotalous ja
älyliikenne kohtaavat**

Sivut 16

TÄSSÄ NUMEROSSA

Pääkirjoitus	2
Urheiluakatemiasa opitaan urheilijan elämänrytmiin	3
Kemin syksy on kulttuurin juhlaa	4 - 5
Matka Székesfehérváriin	6
Taideleirillä unkarilaisessa linnassa	7
Varhaiskasvatuksen uudet tuulet Suomi 100v juhluvuonna 2017	8
Parasta tavoitellaan yhteisin voimin	9
Advert1go videoi yritysten tarpeet	10
Sunnittelu saa sormet syyhyämään	11
Kemissä tapahtuu koko ajan	12 - 13
liik - apua!	14 - 15
Kiertotalous ja älyliikenne kohtaavat Koululaisenpolulla	16
Kiertotalouden osaamista malliksi muillekin	17
Albana Mustafi: "Kemissä on hyvä elää ja yrittää"	18
Kolumni: Palvelumuotoilusta uusia ideoita Kemin kaupunkikeskustaan	19
Kemiläinen in english	19
Liikuntaneuvonta auttaa kemiläisiä kohti terveempää elämää	20

KEMIN KAUPUNGIN PUHELINNUMEROITA

Puhelinvaihte (016) 259 111

Kemin Energia ja Vesi Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 303
- Sähköviat 24 h 020 366 040
- Vikailmoitukset iltaisin ja viikonloppuisin 040 739 1775
- Vikailmoitukset työaikana 040 547 2536 tai (016) 259 627

Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot:
arkisin klo 8.00 - 14.30 puh. (016) 259 705

Hammashoitolat, ajanvaraus (016) 259 769

Kemin kaupungin sosiaalitoimisto on avoinna
arkisin klo 8.00 - 11.00 ja 12.00 - 15.00
Puhelinaika sosiaalitoimiston työntekijöille
arkisin klo 12.00 - 13.00

Työntekijöiden sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@kemi.fi

Kotisivut www.kemi.fi

*Seuraava Kemiläinen
ilmestyy viikolla 6/2018*

Lehti
sähköisenä
www.kemi.fi

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 3/2017

Julkaisija: Kemin kaupunki

Päätoimittaja: Jukka Vilén

Toimitus: Taina Alajärvi, Tiina Laukkanen,
Tanja Kavasvuo, Päivi Koskimäki,
Marja Kynsijärvi, Anuina Tervonen-Aho,
Heli Oittinen, Kaisa Rauvala, Oili Ruokamo
Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi

Painosmäärä: 18 000 kpl

Kansikuva: Kemin kaupunginteatteri

Taitto: Mainostoimisto Reklaami, Kemi

Paperi: LumiSilk 115 g/m²

Paino: Erweko Oy 10/2017

ISSN 1799-876X

SYKSYN SATOA

Syksy on edennyt jo pitkälle. Monenlaista asiaa on menossa ja elämme mielenkiintoisia aikoja mm. biotalouden, sote-ratkaisujen, matkailuasoiden sekä monien muiden juttujen osalta. Uusi valtuustokausi on myös pyörähtänyt jo vauhdilla liikkeelle. Jännitys näytelmää elämme, kun seuraamme EU:n direktiivikeskustelua ja metsien käytön suhteen. Koko Suomen kannalta vientipainotteisen metsäsektorin kannalta on paljon pelissä, Kemin osalta Kaidin hankkeen toteutumiseen direktiiviratkaisuilla on ratkaiseva merkitys. Keski- ja etelä-eurooppalainen katsanto ja ymmärrys metsien hyödyntämisestä on totaalisesti meistä poikkeava. Hiilinieluaänestyksen ensimmäinen vaihe oli Suomen ja Kemin kannalta kuitenkin myönteinen, toivottavasti myös Kaidille ja meille vielä tärkeämpi RedII-direktiivi etenisi samoilla raiteilla.

Sote-ratkaisujen osalta marraskuu on ratkaiseva. Alkusyksystä on käyty toistaiseksi tuloksetonta neuvottelua maakunnan sisällä sairaanhoidon työnjaosta. Vastavoimana ja vaihtoehtona olemme valmistelleet ns. yhteisyritysmallia, jossa seudun kunnat (pl. Tervola) perustaisivat yhteisen sote-yhtiön osan palvelujen tuottamiseksi sekä laajentaisi Länskan kuntaryhtymän toimialaa ennen maakunnan sote-vastuuta v. 2020. Tätä koskeva päätös tehdään seudun valtuustoissa 13.11.

Matkailu-toimialan kehitys vaikuttaa edelleen lupaavalla, kysyntä Aasiasta ja Etelä-Euroopasta näyttää edelleen vahvistuvan. Tätä silmällä pitäen Kemin Matkailu Oy on käynnistämässä ympärivuotisen lumilinnan rakennustyöt, jonka tulisi avautua jouluksi 2018. Myös merellisen matkailun tuotteita ja kapasiteettia ollaan kasvattamassa mielenkiintoisten ulkopuolisten kumppanuuksien kautta.

Kaupunki on uudistamassa strategiaansa. Tätä koskeva valmistelu-työ on käynnissä ja siihen liittyen kuullaan ja osallistetaan luonnollisesti myös kuntalaisia. Olkaa siis aktiivisia ja vaikuttakaa!

Toivotan hyvää loppuvuotta Teille kaikille!

Tero Nissinen
Kaupunginjohtaja

Tiistiaamun uintiharjoituksissa Elisa Vakkuri Hepolan koulun yhdeksänneltä luokalta tarkastelee suoritustaan vedenalaisen videokuvan välityksellä valmentaja Tuomas Suomisen kanssa. Tammikuussa Vakkuri pääsee Unkariin vierailulle paikalliseen urheilukouluun.

Urheiluakatemiassa OPITAAN URHEILIJAN ELÄMÄNRYTMIIN

Teksti ja kuva Janica Karasti

Koulujen, urheiluseurojen ja kaupungin yhteistyönä toteutettu urheiluakatemia on jo useamman vuoden mahdollistanut tavoitteellisen urheilun yhdistämisen koulunkäyntiin toisen asteen opiskelijoille ja Hepolan koulun liikuntaluokkalaisille. Tästä syksystä alkaen urheiluakatemiaan ovat päässeet myös kaikki Kemlin yläkoululaiset sekä Kemlin lukion oppilaat.

- Kun uusia liikuntaluokkia ei tänä syksynä enää alkanut, oli muutos tärkeä mahdollistaja liikunnan ja koulun yhdistämiseen säilyttämiseksi, tietää yläkoulujen akatemiahytyshenkilö Olli Kelhä.

Lappian urheiluakatemia on huolehtinut valmennuksen järjestämisestä alusta alkaen ja kaupunki on puolestaan järjestänyt tilat harjoittelulle.

- Ilman tätä panostusta olisikin vaikeaa saada homma toimimaan, Kelhä sanoo.

Ruoka ja lepo perustana

Noin sadan nuoren akatemiassa valmennetaan suurimpina ryhmänä oppilaita jalkapallossa, uinnissa, salibandyssä, muodostelmaluistelussa ja jääkiekossa. Myös muiden lajien treenaaminen on mahdollista omatoimisesti.

Tytöille, joiden lajeissa keho-

koordinaatio on tärkeää, starttaa myös oma ryhmä. Siellä esimerkiksi joukkuevoimistelijat, muodostelmaluistelijat ja cheerleaderit voivat yhdessä harjoitella lajilleen ominaisia asioita.

Harjoitukset on järjestetty ennen koulupäivän alkua tai koulupäivän jälkeen ja se on edellyttänyt myös lukujärjestysten yhtenäistämistä ja joustavuutta opettajilta.

- Tässä urheilijat oppivat urheilijan elämänrytmiin. Aamutreenaajat joutuvat heräämään huomattavasti aiemmin ja huolehtimaan syömisestä ja levon huolellisemmin. Siitä on hyötyä, mikäli urheilu ja useammat samalle päivälle sijoittuvat treenit kuuluvat elämään

myös myöhemmässä vaiheessa.

Kelhä uskoo akatemiatoiminnan vaikuttavan osaltaan myös drop out -ilmiöön.

- Uskon sen olevan myös tärkeä mittari itse lajissa menestymisen lisäksi. Vaikutukset nähdään varmasti parhaiten muutaman vuoden kuluttua.

Osa nuorista on jaksanut harjoitella sinnikkäästi, osa käy kokeilemassa miltä treenaaminen maistuu. Toisille se voi käydä liian raskaaksikin.

- Mutta monet oppilaat, joilla on sielussaan palo urheilla, ovat jaksaneet hyvin vuosia, Kelhä kertoo.

Kansainvälisyys kiinnostaa

Kelhän mielestä ihanteellista olisi, jos akatemia saataisiin koskemaan kaikkia koulunkäynnin ja urheilun yhdistämisestä kiinnostuneita, ei vain kilpaurheilijoita. Se voisi olla tulevaisuuden tavoite.

- Nyt virittelemme myös kansainvälistä yhteistyötä asioiden kehittämiseksi. Tarkoituksena olisi saada Erasmus-rahoitusta hankkeeseen, jossa pohditaan koulun ja urheilun yhdistämistä ja sitä, miten voidaan ottaa huomioon urheilijan fyysinen ja psyykinen terveys loppuunpalamisen ennaltaehkäisyssä.

Yhteistyössä on mukana myös Kemlin unkarilainen ystävyyskaupunki Székesfehérvár. Tammikuussa on tarkoitus lähteä tutustumaan sikäläiseen kouluun, joka on Unkarin Olympiakomitean alaisuudessa.

- Oppilaille tehtiin kysely siitä, miten he näkevät erilaisten hankkeiden merkityksen ja siinä nimenomaan nousi esille, että vieraiden urheilu kulttuurien näkeminen parantaisi omaa motivaatiota. Harjoitteluun antaa potkua, kun näkee miten asioita tehdään muualla.

Kelhästä hyvä esimerkki on onnistumisten esilletuonti.

- Siinä suomalaisilla olisi opittavaa. Ystäväkoulummekin seinällä on tuloksia sekä onnistumisia, kuvia palkituista urheilijoista. Meidänkin nuorten olisi hyvä oppia olemaan ylpeitä omasta tekemisestä ja menestymisestä, Kelhä päättää.

KEMIN SYKSY ON KULTTUURIN JUHLAA

Syksyä harvoin odotetaan innolla, mutta Kemin lukuisat ja laadukkaat kulttuuritapahtumat tekevät pitkästä ja pimeästä jaksosta odottamisen arvoisen. Kemin kaupunki tarjoaa tänäkin syksynä taidetta ja kulttuuria kaikilta laidoilta: kuvataidetta, teatteria, musiikkia, lastenkulttuuria, luentoja, kirjallisuutta... Kulttuuritapahtumissa

on otettu huomioon kulttuurilaitosten omat merkivuodet (taidemuseo 70 vuotta, teatteri 70 vuotta, musiikkiopisto 50 vuotta) sekä meneillään oleva Suomi 100 -juhlavuosi. Kaupungin järjestämien tapahtumien lisäksi syksyä värittävät myös muiden toimijoiden tapahtumat. Ajankohtaista tietoa tapahtumista löydät Kemin tapahtumakalenterista osoitteesta www.kemi.fi/tapahtumakalenteri sekä kulttuuritoimijoiden omilta nettisivuilta.

Teatterista piristystä pimeeneviin iltoihin

Kemin kaupunginteatterin syksyn ensimmäinen ensi-ilta on kutsuttavan hauska komedia perheestä, jonka sekoittaa mummon lottovoitto. Brittiläinen hittinäytelmä Onnennumerot tasapainoilee taitavasti tragikomedian ja farssin välillä. Teatterin 70-vuotis-

juhlanäytelmänä toimii näytelmä **Kemin tyttö – kaksi matkaa Israeliin**. Näytelmä on Kemissä kasvaneen teatteriohjaaja ja kirjailija **Ritva Siikalan** kirjoittama ja ohjaama näytelmä hänen oma-kohtaisista kokemuksistaan. Teatterin syksyssä on luvassa myös huikeaa viihdettä musiikin muodossa. **Sikojen rakkaus** on draamallinen viihdekonsertti, jonka kaupunginteatteri tuottaa yhdessä kaupunginorkesterin kanssa **Hannele "Taiska" Kauppisen** ohjaamana. Ohjelmistossa on myös edelliseltä kaudelta jatkavia näytelmiä, **improklubi** sekä vierailuesityksiä.

Elämyksiä ja oppimista Kemin museoista ja näyttelyistä

Suo, kuokka & taide on taidemuseon 70-vuotisjuhlanäyttely, joka esittelee pohjoissuomalaisten nykyaiteilijoiden teoksia. Näyttely on avoinna 29.10. saakka, jonka jälkeen museon näyttelytilaan

levittäytyy **Valtion taideteostoi-**
mikunnan 60-vuotisjuhlanäyt-
tely. Kemin historiallisen mu-
seon näyttelyssä Meren ja joen
kaupunki on mahdollisuus met-
sästää Romanovin kadonneita
aarteita. Ajos - Valon ja varjon
saari -valokuvanäyttely on esillä

Lumoudu musiikista kaupunginorkesterin, jousikvartetin ja musiikkiopiston konserteissa

Kemin kaupunginorkesteri ja Meri-Lapin jousikvartetti tarjoavat syksyn mittaan hienoja konsertteja, joista yksi on suunnattu myös perheen pienimmille. **Pieniä otuksia** -konsertti esitetään 24.10. Sauvosalissa. Kemin kirkossa kuullaan 21.11.

Suomalainen rukous -niminen konsertti. Kirkko on esiintymispaikkana myös 30.11. Meri-Lapin jousikvartetin esittäessä huikkeen konsertin **Gestures of Winter** ja 16.12. perinteisessä Kaupunginorkesterin **joulukonsertissa**. Kemin Pirtin salissa esiintyy 1.11. kiihkeä lähtöinen maailmantähti **Virpi Räisänen** yhdessä sisarensa Virven sekä Meri-Lapin jousikvartetin kanssa. Konsertin nimi on **Barokkifantasia**. Huippusuositettu **Bach-konsertti** järjestetään jälleen 4.11. Peurasaaren kappelissa.

Meri-Lapin musiikkiopiston 50-vuotisjuhlavuoden vietto jatkuu syksyllä monenlaisten mielenkiintoisten ohjelmien ja konserttien merkeissä. Syksyn konserteissa huomioidaan myös Suomi 100-juhlavuosi.

Seikkailulle kirjallisuuden ja kummitustarinoiden pariin

Suuri lukuseikkailu on Suomi 100-juhlavuoden hanke, joka nostaa esiin lastenkirjallisuutta ja lukemisen iloa. Näyttely- ja tapahtumakierros saapuu Kemiin marraskuiksi. Lukuseikkailun mukana Lastenkulttuurikeskukseen rantautuu 3.-25.11. väliseksi ajaksi 40-vuotiaan **Pikku Kakkosen juhlanäyttely**. Juhlanäyttelyyn liittyy **Pikku Kakkosen satutunti**, joka järjestetään 2.11. klo 10.

Kirjaston lukusalissa järjestetään 16.11. **lasten ja nuorten kirjallisuustapahtuma**. Iltapäivän mittaiseen tapahtumaan mahtuu asiantuntijaesitelmiä sekä kirjailijatapaamisia. Kirjaston näyttelyseinät täyttyvät 7.-27.11. väliseksi ajaksi **18 nykyykuvittajan lastenkirjakuvituksista**. Kirjas-

ton toisessa kerroksessa kokoontuu tiistaisin ja lauantaisin suosittu **Kielikahvila**. Kielikahvilassa kokoontuvat useat eri kansallisuudet kahvin ja teen pariin. Joka kuukauden ensimmäinen torstai klo 17.30 kirjaston Kotiseutuostolla kokoontuu **Novellikoukku**-ryhmä. Kirjastossa kannattaa osallistua myös **kirjallisuuspiiriin**, sen aiheina loppuvuoden aikana ovat mm. Martti Luther ja Katarina von Bora, Kirjallista Kemi-historiaa ja Käsivarren sota.

Meri-Lapin Matkailuoppaat ry järjestää jännitystä syksyn pimeisiin iltoihin. Maksuttoman **kummituskierroksen** aikana kävellään Kemin keskustassa matkailuoppaiden kertoessa Kemiin liittyviä mystisiä tarinoita, kaupunkilegendoja ja kemiläisiä kummitustarinoita. Kummituskävelyllä kokoonnutaan Kemin kulttuurikeskuksen eteen ti 31.10. ja la 4.11. klo 18.

Joulutunnelmia, luentoja ja Taiteiden Yö 2017

Joulupukki palaa Kemiin kesälomaltaan 18.12. Pukki tonttuneen on tavattavissa Sisäsatamassa, Joulupukin Satamakonttorissa ma-la klo 11-16. Joulupukin voi tavata myös **Kemin joulunavauksessa** 25.11. Tapahtumassa Kemin kuninkaalliset siunaavat joululeivän ja julistavat joulurauhan. **Kuninkaallisten joulukonsertti** järjestetään Kemin kirkossa 10.12. Konsertin tuotolla Kemin kuninkaalliset vievät joulumieltä kemiläisille vähävaraisille perheille ruokalahjakorttien muodossa.

Joulumyyjäiset levittäytyvät Kulttuurikeskukseen 9.12. Joulumieltä voi ammentaa myös kulttuuritoimijoiden yhdessä esille

laittamasta **jouluseimestä**, joka on esillä kirjaston aulassa marraskuun lopusta vuoden loppuun saakka. Lastenkulttuurikeskus järjestää perinteiset joulupajat la 16.12. ja su 17.12.

Sauvosalissa järjestetään la 11.11. klo 13 seminaari, jonka aiheena on **Työväenliikkeen keskeinen rooli Suomen itsenäistymisessä 1917–1918**. Seminaarin puhujiksi tulevat historiantutkijat **Kauko Kemppinen**, **Ulla Aatsinki** ja **Tiina Lintunen** sekä kirjailija **Anneli Kanto**. Kuvataiteilija, tutkija **Jyrki Siukosen** luento **Katse nykytaiteeseen tekemisenä** järjestetään la 28.10 klo 13 taidemuseossa. Molempiin tapahtumiin on vapaa pääsy. Kemiissä vierailee kiertävä elokuvateatteri 9.11. Kulttuurikeskuksen isossa auditoriossa esitetään tuolloin odotettu **Aku Louhimiehen Tunteaton sotilas**.

Syksyn kulttuuritapahtumista suurin, **Taiteiden Yö**, järjestetään perinteisesti loka-

kuun viimeinen lauantai 28.10. Taiteiden Yön ohjelmasta löytyy tapahtumia kaiken ikäisille, aamusta iltaan. Tapahtumat levittäytyvät kulttuurikeskukseen, Sauvotaloon sekä Kemin paikallisiin ravintoloihin. Tarjolla on mm. suuri kulttuurikirppis, lukuisia musiikkiesityksiä, tanssiesityksiä, luentoja, opastuksia, pelejä ja työpajoja.

Teksti: Tanja Kavasvuo
Kuvat: Kemin kaupunginteatteri, Meri-Lapin musiikkiopisto, Meri-Lapin jousikvartetti, Historiallisen museon valokuvaarkisto (alkuperäisen kuvan omistaa Kirsti Rusanen o.s. Kakkinen), Kemin taidemuseo

Ajantasaisia tapahtumatietoja
www.kemi.fi/tapahtumakalenteri

kaupunkikulttuuria ja
vallattomia taidenieikkoja

KEMI

Meri-Lapin jousikvartetin ja tangokuningatar Elina Vettenrannan

MATKA

SZÉKESFEHÉRVÁRIIN

Teksti Elina Vettenranta

Kuvat Meri-Lapin jousikvartetin

Suomalaiseen juhannukseen sopivat laulut soivat ulkoilmakonsertissa Székesfehérvárissa juhannusviikolla. Kuvassa Kanerva Mannermaa ja Elias Lassfolk, Olli Kajasviita, Elina Vettenranta ja Karri Perälä

Meri-Lapin jousikvartetin matka huipentui konserttiin satapäiselle yleisölle Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa Ari Kupsuksen vieraana.

nelmä oli kaunis, vaikka unkarinkielestä ei juuri selkoa saanut. Samaa tapaani tuntui messun osat seuraavan toistaan kuin koti-Suomessakin. Hyvä siinä oli olla ja osallistua.

Illalla suuntasimme turkkilaiseen kylpylään, jonka virallinen matkanjohtajamme Kanerva oli löytänyt. Sen verran oli Kanervalla karismaa, että pääsi sisään lastenlipulla. Mikäs siinä. Mukavaa oli altaissa ja poreissa lillutella.

Maanantaina aamulla oli porukka taas vireänä harjoitteluun, ja musiikkikoululla vierähti muutama tunti. Lounaan jälkeen teimme lyhyen ekskursion Bory-linnaan. Linnan oli 40 vuoden aikana rakentanut kuvanveistäjä ja arkkitehti Jenő Boris (1879-1959) vaimolleen, elämänsä suurelle rakkaudelle sekä oman taiteensa esilletuomiseksi.

Suomalaista musiikkia ulkoilmakonsertissa

Iltapäivällä oli aika sound checkiin illan konserttipaikalla, kauniilla Szent István Király museon sisäpihalla. Konsertin ensimmäinen osa oli minun ja kvartetin yhteinen, suomalaisista lauluista koostuva kokonaisuus. Lapin tango, Satumaa ja Tähdet meren yllä muiden muassa toivat unkarilaisten ihmeteltäväksi sen, että tämä pohjoinen kansa rakastaa tangoa. Konsertin toisessa osassa kvartetti soitti yhdessä paikallisen nuorisoorkesterin kanssa. Sibeliuksen Andante Festivo soi upeasti konserttiohjelman lopuksi.

Tiistain konserttipaikka oli läheisessä Iszkaszentgyörgyn kylässä, Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa. Tuosta linnasta ja linnan isännästä riittäisi kertomista vaikka kuinka, ja tässä Karri Perälän muistelemassa jotain: "Ari Kupsus on erityisen arvostettu mies Unkarissa tekemästään hyvästä työstä. Hänellä on missio entisöidä

laadukkaasti omalla kustannuksellaan valtavan kokoista Pappenheimin kartanoa ja sisustaa se vanhoilla antiikkiesineillä. Kartano on tunnettu taidetapahtumistaan ja hienoista kutsuistaan. Komeat juhlat näyttävät olevan valmisteilla loppuvuodeksi myös 100-vuotiaan Suomen kunniaksi".

Linnan sali täyttyi konserttivieraista

Kupsus järjestää linnassaan mielellään myös salonkikonsertteja ja tuona iltana suuri sali täyttyi yleisöstä. Taisi isäntä hiukan yllättyä ihmisten määrästä, ja tuoleja kannettiin lisää viime hetkeen saakka. Kvartetti aloitti konsertin Sibeliuksen kuuluisimmalla jousikvartetolla Voces Intimae ja väliajan jälkeen jatkettiin Shostakovitsin 8. jousikvartetolla. Ylimääräisinä kuultiin Sibeliuksen sävellykset Valse Triste ja Impromptu. Applodeista ei meinannut tulla loppua toisensa encores jälkeen.

Linnan kummitus?

Kummitusjuttujakin linnan isäntä Ari aamulla kertoi, mihin Olli-selistimme totesi, että se selittää miksi tuntui, että joku veti häntä yöllä hiuksista. Onneksi jutut kerrottiin vasta aamulla. Tuskin olisin muuten silmäystäksään yksinäisessä, korkeassa ja kiviseinäisessä huoneessani nukkunut.

Keskiviikkona hyvästelimme linnan herran ja toisemme, kun osa lähti takaisin Suomeen ja osa jäi vielä muutamaksi päiväksi Budapestiin. Hieno matka kerrassaan, ja mikäs mukavampaa, kuin päästä heti uutta kotikaupunkiaan edustamaan.

Aamuvarhaisella 17.6. Kemistä lentokoneeseen nousivat viulistit Kanerva Mannermaa ja Elias Lassfolk sekä alttoviulisti Karri Perälä. Sellisti Olli-Pekka Kajasviita lähti lentoon Oulusta ja minä Pirkkalan lentokentältä Tampereen kupeesta. Helsingissä iloinen joukkomme kokoontui jatkaakseen yhteistä konserttimatkaa Budapestiin.

Unkariin saavuimme Liszt Ferenc -lentokentälle ja sieltä meidät kyydittiin Székesfehérváriin. Majoitautumisen ja lounaan jälkeen

lähdimme Judit Prépostin opastuksella katsastamaan lähellä sijaitsevaa evankelis-luterilaista kirkkoa, jossa oli tarkoitus esiintyä seuraavana päivänä. Tulopäivä oli tuulinen ja sateenvarjojakin tarvittiin.

Seuraava aamu valkeni aurinkoisena. Aamiaisen jälkeen suuntasimme kirkolle, jossa kvartetti soitti jumalanpalveluksen aikana Sibeliuksen sävellyksiä ja minä lauloin Oscar Merikannon Oi Kiitos sa Luojaani armollinen sekä Kari Tikan Armolaulun. Kovasti tuntuivat tykkävään ja runsaasti kiittelivät messun päätyttyä. Tun-

Kemiläinen kuvataiteilija oli kansainvälisellä TAIDELEIRILLÄ UNKARILAISESSA LINNASSA

”Tärkeintä oli yhteinen taiteen tekeminen eri maista tulevien taiteilijoiden kanssa”

Kemiläinen kuvataiteilija ja kuva-
taideopettaja Anu Riestola oli
Unkarissa Iszkaszentgyörgyn
kylässä kansainvälisellä taidelei-
rillä 14. – 24. kesäkuuta. Kylä on Budapestistä
lounaaseen, Kemin ystävyyskaupungin
Székesfehérvárin lähellä. Taideleiri pi-
dettiin vanhassa Amade-Bajzath-Pappen-
heimin aatelislinnassa.

Amade-Bajzath-Pappenheimin aatelislin-
na oli Suomen suurlähetystö sodan aikana.
Linna on suomalaisen Ari Santeri Kup-
suksen isännöimä. Kupsus on parikym-
mentä vuotta asunut Unkarissa ja hänellä
on Budapestissä taidegalleria ja antiikki-
kauppa. Kupsus järjestää joka vuosi kan-
sainvälisen taideleirin ammattikuvatai-
teilijoille. Hän on suuri taiteen ystävä ja
taidemesenaatti.

Yhdeksän taiteilijaa viidestä eri maasta verkostoitui

Taiteilijat Egyptistä, Intiasta, Puolasta,
Suomesta ja Unkarista asuivat ja tekivät
taidetta linnassa. Leiriläiset tekivät myös
retken Budapestiin kuuluisille antiikki-
markkinoille ja Kupsuksen taidegalleri-
aan. Riestola kertoo, että he kävivät myös
katsomassa vanhaa, hylättyä aatelislin-
naa, joita Unkarin maaseudulta löytyy ai-
van kuin Suomessa hylättyjä taloja.

- Tärkeintä oli kuitenkin yhteinen tai-
teen tekeminen eri maista tulevien taitei-
lijoiden kanssa ja kontaktien luominen.
Ystävystyin unkarilaisen valokuvaajan
kanssa. Suunnittelimme yhteistä näyttely-
projektia hänen kanssaan. Taiteilijan työ

on yksinäistä. Oli virkistävää nähdä, mi-
ten muut tekivät taidetta ja saada vaikut-
teita, sanoi Anu Riestola.

Riestola oli ottanut valokuvia mukaan,
jotka oli ottanut Kemin Rytikarissa me-
renrannasta.

- Tein Kemin merenrannasta sinisen ak-
varellityön unkarilaisen linnan seinälle.

Riestola teki myös omakuvia akvarel-
limärkätekniikalla sekä hiili- ja sekatek-
niikkatöitä linnan täytetyistä eläimistä.

Leirin tuotokset taidenäyttelyksi

Jokainen kuvataiteilija lahjoitti yhden
työn Ari Kupsuksen taidekokoelmaan
ja Iszkaszentgyörgyn kylän taidekokoel-
maan. Lopuksi rakennettiin syntyneistä
töistä taidenäyttely ja pidettiin avajaiset,
jonne saapui runsaasti kyläläisiä.

- Olen kiitollinen Kemin kaupungille
siitä, että sain tehdä vanhassa upeassa aa-
telislinnassa taidetta kansainvälisten kol-
legojen kanssa.

Riestola on käynyt Turun piirustuskou-
lun ja Taideteollisen korkeakoulun kuva-
taideopettajalinjan ja hän työskentelee
tällä hetkellä Kemin Osajien Osuuskun-
nassa toimitusjohtajana.

Teksti

Anu Riestola ja Minna-Liisa Riestola

Kuva Anu Riestola

Intialainen taiteilija-
pariskunta teki
värikkäitä töitään.

Keltaisen
Kurjen
paviljonki

KAKSI VIIKKOA KIINASSA

Viime kesäkuussa me kaksi kemiläistä nuorta pääsim-
me tutustumaan Kemin ystävyyskaupunkiin- ja Kaidin
kotikaupunkiin Wuhanin ja kiinalaiseen kulttuuriin
maailman suurimman valtion sydämessä. Reissun
tarkoituksena oli osallistuminen Wuhan International
Cultural Friendship City Summer Campiin. Leiri kesti
kaksi viikkoa, ja osallistujia oli 14 eri maasta ympäri
maailmaa.

Wuhanissa, joka on noin 10 miljoonan asukkaan
teollisuuskaupunki keskisessä Kiinassa, asuimme
Jianghanin yliopiston hotellissa. Päivämme koostuivat
pitkästä oppitunneista; saimme maistiaisia niin kiinalai-
sesta maalaus-taiteesta, musiikista, kuin kamppailu-
lajeistakin. Kieltä opiskelimme sekä kirjoitus- eli kalli-
grafiamuodossa, että keskustelunomaisesti. Tähän
perinteikkäaseen kulttuuriin oli mielenkiintoista tutus-
tua, vaikkakin opetus oli melko taidepainotteista.

Leiri alkoi ja päättyi seremonioilla. Tunnelma olikin
virallinen ja juhlallinen, sillä paikalla oli niin kaupungin
kuin yliopistonkin johtohenkilöstöä. Meidän vierailum-
me oli Wuhanin kaupungille selvästi kunnia-asia. Mei-
dät tutustutettiin myös paikallisiin nähtävyyksiin, muun
muassa historialliseen Keltaisen kurjen paviljonkiin,
joka on aikanaan toiminut sotilaslinnoituksena. Lisäksi
pääsimme jopa vierailemaan Wuhanin ulkopuolella
Yichangin kaupungissa, jossa kävimme katsomassa
paikallista patoa ja vesiputousta, joka oli vaikuttava.

Vierailulla paikallisissa kodeissa

Saimme kurkistaa myös Kiinan arkiseen kulttuuriin ja
perhe-elämään, kun asuimme viikonlopuista ensim-
mäisen wuhanilaisperheissä. Oli mielenkiintoista kuul-
la kiinalaisten nuorten elämästä, tavoitteista ja opiske-
lusta, sekä nähdä niin sanottua tavallista elämää.

Kaiken kaikkiaan matka Kiinaan oli mielenkiintoinen
ja monipuolinen. Pitkä reissu kauas kotoa herätti tie-
tenkin sekä positiivisia että negatiivisia tunteita, mutta
ennen kaikkea se oli unohtumaton kokemus. Vieraisiin
kulttuureihin tutustuminen avartaa aina maailmankuvaa,
ja parasta olikin tutustuminen nuoriin ympäri maailman.
Kiinan matkan ansiosta meillä onkin nyt ystäviä Venäjäl-
tä Uuteen-Seelantiin, Etelä-Afrikkaan ja Chileen asti.

Teksti Ella Heikkinen Kuva Joni Määttä

- Wuhan sijaitsee Hubein maakunnassa, reilut 1000 km Pekingistä etelään.
- Wuhanin kaupunki kutsui kaksi Kemin lukion oppilasta kansainväliselle kesäleirille 19.6. – 2.7.2017.
- Leirin tarkoituksena oli tutustuttaa Wuhanin ystävyyskaupunkien nuoria kiinalaiseen kulttuuriin ja Wuhanin kaupunkiin.

VARHAIS- KASVATUKSEN UUDET TUULET

Suomi 100v juhluvuonna 2017

Kerro minulle, niin unohdan.
Näytä minulle, niin saatan muistaa.
Ota minut mukaan, niin ymmärrän.

- kiinalainen sananlasku

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat tuli ottaa käyttöön 1.8.2017 alkaen. Seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma ja Kemin kaupungin varhaiskasvatuksen toimintavuosisuunnitelma 2017-2018 löytyvät Kemin kaupungin nettisivuilta kohdasta varhaiskasvatus.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista pedago-

gista toimintaa, joka muodostaa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden. Jatkumo varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen on kytketty tiiviisti osaksi elinikäisen kasvun ja oppimisen polkua.

Varhaiskasvatuksessa lapset ovat aktiivisia toimijoita, jotka otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin omien valmiuksiensa mukaisesti. Lapsilla on oikeus leikkiä, oivaltaa ja olla osallisia.

Jokaiselle lapselle tehdään yh-

dessä huoltajien kanssa lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, jossa tehdään näkyväksi kunkin lapsen vahvuudet ja voimavarat sekä yksilölliset tarpeet. Tämä suunnitelma on yhteinen sopimus siitä, miten lapsi huomioidaan yksilönä varhaiskasvatuksen toiminnassa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti.

Varhaiskasvatuksen arviointia tehdään sekä Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen että järjestäjän toimesta. Arvioinnin tarkoituks-

na on tukea varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttamista sekä varhaiskasvatuksen kehittämistä.

Seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma on tehty yhdessä Kemin ja Tornion kaupunkien, Kolarin, Keminmaan, Pellon, Simon, Tervolan ja Ylitornion kuntien kanssa.

Teksti Kaisa Rauvala

Kulttuuripalvelut suunnitellusti kasvatuksen ja opetuksen tukena

PARASTA TAVOITELLAAN YHTEISIN VOIMIN

Kasvatus ja koulutus uudistuvat tiukkaan tahtiin. Varhaiskasvatuksessa siirrytään hoivakulttuurista pedagogisempaan kasvatukseen ja kouluissa suunnataan mielekkäämpään innovatiiviseen oppimiseen lisäämällä monipuolisten oppimisympäristöjen käyttöä. Kemin kulttuuripalvelut eli kirjasto-, museo-, teatteri-, musiikki-, lastenkulttuuri- ja nuoriso-osasto sekä yhteistyökumppanit reagoivat näihin muutoksiin. Yhteistyössä koulutoimen kanssa on laadittu Kemin kaupungille kulttuurikasvatussuunnitelma. Se sisältää kootusti kaupungin ja kolmannen sektorin tarjoamia, monipuolisia kulttuuripalveluita päiväkodeille ja kouluille sekä ohjaa eteenpäin kulttuurin pariin.

Ei mikään hullumpi idea

Suunnitelma on syntynyt käyttä-

jän eli opettajan ja ohjaajan näkökulmasta. Etusijalla on, että suunnitelmasta löytyy helposti omalle ryhmälle suunnattu kulttuuritarjonta yhteystietoineen. Lisäksi se huomioi opetushallituksen uuden varhaiskasvatussuunnitelman ja peruskoulun opetussuunnitelman linjoja. On oleellista, että myös uusi tai ulkopaikkakuntalainen opettaja löytää helposti Kemiläisen kulttuuripalveluiden kirjon. Itse palvelupaketit tuotetaan niin, että ne toimivat kasvatuksen ja opetuksen tukena ja opettajan tai ohjaajan lisävoimavarana. Kulttuurikasvatussuunnitelma ei ole velvoittava vaan lämmin suositus ja mahdollisuus.

Pienen kaupungin suuri etu - Yhdistyneet voimat

Kemin kaupungin kulttuuripalvelut ovat aina tarjonneet päiväkodeille ja kouluille palveluitaan.

Suunnitelman myötä se on nyt koordinoitua. Kun tarjonta jaetaan viisaasti eri yksiköille, pystytään kaikki koululaiset ottamaan vastaan toiminta- tai lukuvuoden aikana. Lisäkuluja ei tästä toimijoille synny, koska kulttuurikasvatus kuuluu tiiviisti kaupungin kulttuuripalveluiden tehtäviin. Vuorovaikutteista yhteistyötä kehitetään samalla kulttuuriosaston ja koulupuolen kesken. Opettajien, ohjaajien ja rehtoreiden tietotaito on kulttuuriosastolle ideoiden kultakaivois kehitettäessä aine-rajvoja ylittäviä elämäyspaketteja. Suunnitelmaa on jalkauttamassa kulttuuripedagogi.

Mitä kulttuuri-tarjottimella on?

Kemin kulttuuri vuoden aikana tutustutaan mm. historialliseen Keisaripariin, seikkaillaan kirjastossa, kurkistetaan kulisseihiin, kuullaan

satuja näyttelijöiden lukemana, tuodaan oma taideteos näyttelyyn Taidemuseoon, askarrellaan Lastenkulttuurikeskuksen kanssa Arkeologia viikolla ja joulupajoissa, leikitään perinneleikkejä Historiallisessa museossa, tilataan taiteen lainalaukkuja luokkiin, tutustutaan soittimiin ja käydään pop-/jazz linjan ja Meri-Lapin jousikvartetin konserteissa. Lisäksi koululais- ja opiskelijalipun hinnalla ryhmät voivat vierailla Kaupunginorkesterin konserteissa tai teatterinäytöksissä.

Ehkäpä itekin löydät uusia kulttuurivirikkeitä uudesta suunnitelmasta sivuilta www.kemi.fi/palvelut/kulttuuripalvelut/

Teksti Venla Kakko
Kuvat Kemin kaupunki

KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA - MITÄ MISSÄ MILLOIN?

- Uusi Kemin kaupungin kulttuuritarjotin opetusta varten
- Suunnattu esi-, perus- sekä toisen asteen opetukseen
- Hyväksyttiin kulttuurilautakunnassa 21.2.2017 ja koulutuslautakunnassa 28.2.2017
- Otettiin käyttöön syyslukukaudella 2017

- Käytetään lyhennystä Kemin KULTSU
- Voit tutustua suunnitelmaan www.kemi.fi/palvelut/kulttuuripalvelut/
- Suunnitelmaa jalkauttaa kulttuuripedagogi Venla Kakko
- Meneillään on pilottivuosi suunnitelman kehittämistä varten
- Suunnitelma ei ole velvoittava, vaan se on suositus

KEMILÄISTÄ OSAAMISTA

Tuottaja Juho Tuovila ja yrittäjä Sakari Laukkasen ovat yhtä mieltä siitä, että mainosvideon täytyy olla ennen kaikkea hyödyksi asiakkaalle. Tärkeintä on kertoa olennainen oikealle kohderyhmälle.

Teksti ja kuva Janica Karasti

ADVERT1GO VIDEOI YRITYSTEN TARPEET

Rohkeus ajaa Sakari Laukkasen investoimaan uuteen

Teksti ja kuva Janica Karasti

Mainostalo Teippari on pitkän linjan toimija Kemissä ja neljän vuosikymmenen aikana yritys on kehittänyt laajan määrän tuotteita, joita myydään ympäri Suomea. Yhden miehen yrityksestä toiminta on laajentunut työllistämään kymmenkunta henkeä.

Yrittäjä Sakari Laukkasella on paljon ideoita kuten esimerkiksi oman mökin sähköistämisestä lähtenyt aurinkopaneelijärjestelmien myynti- ja asennuspalvelu Pohjolan Luonnonvoima.

- Mutta se on lähinnä harrastus vaikka vastikään Kiikelin näköalatorninkin sähköistys hoidettiin Pohjolan Luonnonvoiman teknikalla, hän valaisee.

Nyt Laukkanen on tehnyt toimiloihinsa Pohjois-Suomen suurimman studion Advert1go Production House -nimen alle ja paahtaa täytäkää liikkuvan kuvan tekemisen kanssa.

- Nyt meillä on mahdollista teh-

dä yritysvideot, joille alueellamme on ollut kovasti kysyntää ja sen lisäksi vaikka musiikkivideoita, televisiomainoksia ja niin edelleen. Jos vaikka joku ulkomaalainen televisioyhtiö tarvitsee videomateriaalia LumiLinnasta, niin enää heillä ei ole pakko lähettää koko orkesteria, vaan me voimme tehdä pitkän heille täällä.

Hyvä video erottuu

Kun Laukkanen esittelee hankittua kalustoa yhdessä tuottajaksi pestatun Juho Tuovilan kanssa, on selkeää, että tekemiseen on panostettu alusta lähtien. Sotaan ei ole lähdetty soitellen; huippuluokan varusteet takaavat, että laatu ei lopu kesken.

- Ihän ensimmäinen ajatus lähti siitä, kun itselle piti saada toimiva mainosvideo. Näin saadaan ainakin juuri sellaiset videot kuin haluamme ja sitten voidaan tehdä muillekin, Laukkanen naurahtaa. Tuovila tietää, että hyvän yritysvi-

deon lähtökohta on selvittää, että kenelle video tehdään ja mitä sillä halutaan sanoa.

- Sisältö täytyy tehdä ajatuksella, jotta saa muutamaan minuuttiin kerrottua kaiken halutun. Lisäksi videon täytyy olla hyvälaatuinen kaikin puolin, jotta se erottuu nykyisin valtavasta videomassasta.

Laukkanen mukaan alueella on odotettu jo pitkään omaa toimijaa ja se näkyy mukavasti täyttyvänä kalenterina.

Rohkeus kantaa

Laukkanen pitää yrityksensä menestyksen avaimena optimistisuutta ja uskallusta tehdä isojakin investointeja.

- Joskus niitä on tehty tietämättä, tuleeko niistä euroakaan rahaa. Huonojakin investointeja on tullut tehtyä. Mutta rohkeus ja onni hyvien työntekijöiden kanssa ovat tärkeitä. Olen saanut töihin loistavia tyyppejä, joiden avulla asiakkaat pysyvät tyytyväisinä.

Laukkanen on niin kiinnostunut tekniikasta, että hän huoltaa ja korjaa kaikki talon koneet itse. Messuja kolutaan ulkomaita myöten, jotta aallonharjalta ei tipahdeta.

- Jos ei pysy ajan tasalla, niin kilpailijat menevät pian joka suunnalta ohi. Meillä on aina hankittu alan parhaat laitteet ja siirrytty uuteen tekniikkaan. Se on myös antanut sysäyksiä laajentaa omaa markkina-alaa. Onnistumiset luovat uskoa itseän, kai jotain osaa tehdä oikeinkin.

Sekä Teipparin puolelta että tuleviin videoprojekteihin on tarvetta rekrytoida lisää tekijöitä.

- Teippauksen alan ammattilaiset täytyy kouluttaa itse. Videopuolelta löytyy varmasti hyviä osaajia markkinoilta.

TÖISSÄ KEMISSÄ

Suunnittelupäällikkö Jani Hiltunen on intohimoinen kehittäjä niin työssä kuin vapaa-ajallaankin. - Kaupunki ei ole koskaan valmis. Parasta työssäni on suunnittelu, silloin sormeni alkavat syyhytää.

SUUNNITTELU SAA SORMET SYYHYÄMÄÄN

Kaupunkilaisten palaute
on tärkeää kehittämistyössä

Teksti Janica Karasti
Kuva Päivi Koskimäki

Kemin kaupungin suunnittelupäällikkönä kesäkuussa aloittanut Jani Hiltunen on innostunut uudesta työstään.

- Työni on ollut heti alusta lähtien todella mielenkiintoista. Käytännössä se on suunnitteluyksikön johtamista ja siihen liittyy kaikki kaupunkisuunnittelu kaavoituksesta, puisto- ja katusuunnittelusta moneen muuhun yleiseen kehittämiseen liittyviin asioihin. Työnkuva on hyvin monialainen ja näenkin koko ajan paljon sellaisia asioita, joissa kehitettävää olisi, Hiltunen kiteyttää.

Kehittäjän luonne ja kiinnostus maankäyttöön on hänellä lähtenyt jo lapsuudesta.

- Kun olin lapsi ja vanhempieni kanssa autoitiin, kyselin jo silloin, että kuka päättää, miksi tämä tie menee tässä, tiedostamatta asiaa vielä sen tarkemmin. Jonkinlainen taipumus on ollut myös kiinnostua kartoista ja muusta alaan liittyvästä.

Hiltunen kertoo, että myös asioiden kehittäminen vaivaa mieltä positiivisella tavalla koko ajan.

- Tai kyllä se joskus vähän ärsyttääkin, kun mihin tahansa meneekin, sitä miettii, että mikäs homma tämä on ja miten tämä toimii, tässähän olisikin kehitettävää, Hiltunen nauraa.

Sodankylästä kotoisin oleva Hiltunen on työskennellyt ensin Sodankylän kunnan maankäytön suunnittelussa, siirtyen Lapin ELY-keskuksen aluekäytötyöyksiköstä virkaansa Kemlin kaupungilla.

- Olen jokivartta valunut alaspäin kuin uittotyöläinen konsanaan, hän veistelee.

Ruma Kemi poiki ideoita

Koska Kemi ei ole hänen kotikaupunkinsa, on se kokonaisuutena hyvällä tavalla outo paikka Hiltuselle. Hänen keksintöään on myös Ruma Kemi -kysely, joka saavutti melkoisen suosion.

Tuoreena työntekijänä kaupunkia katsoo erilaisin silmin. Suunnitelmia tulee mieleen kaikkialla ja siitä idea Ruma Kemi -kyselystä lähtikin liikkeelle.

- Ajatus on, että kysytään kuntalaisilta, että mikä kaipaa kipeimmin kohennusta ja kohdistaa sitten voimavarat tarpeellisiin paikkoihin.

Palautteita tulikin noin sata kahdessa viikossa ja korjattavaa ja kehitettävää löytyi niiden pohjalta hyvin. Ensimmäiset toteutettavat kohteet ovat linja-autotaseman ympäristö ja urheilukentän aita.

- Tällä hetkellä pinnalla ajatuksissa onkin, että kuinka kuntalaiset saataisiin myös valittujen kohteiden toteuttamiseen mukaan.

Hiltunen haluaisi myös hiljaisempienkin äänen ja toiveet kuuluviin, koska yleensä heidän ajatuksensa hukkuvat kovempaa meteliä pitävien alle.

- Kaupunkilaisten palaute on tärkeää. Asioita pitäisi tehdä niin, että asukkaat viihtyvät eikä niin, että me kuvitellaan, miten niitä pitäisi tehdä ja mikä olisi hyvä. Vaikka millaisia kouluja kävisi, niin ajatuksia ei silti pysty lukemaan.

Hiltunen kehottaakin laittamaan hänelle suoraa palautetta ja ideoita aina, kun aihetta ilmenee.

- Vaikka kyseiseen asiaan ei juuri olisikaan mitään viireillä, niin saisi ainakin kerättyä korvan taakse jemmaan niitä asioita, joita tulevaisuudessa voi nostaa esille. On sitten pohjaa jo valmiina. Että ottakaa vain reilusti yhteyttä!

KEMISSÄ TAPAHTUU KOKO AJAN

Teksti Mainostoimisto Reklami
Kuvat Kemin kaupunki

Kaupungin ylläpitämä tapahtumakalenteri kokoaa samalle verkkosivulle niin kaupungin omat kuin muiden toimijoiden järjestämät kulttuuri-, liikunta- ja muut tapahtumat ja tempaukset.

- Tapahtumakalenteri on ollut käytössä jo pitkään, ja hyvin moni kemiläinen tai Kemissä liikkuva seuraa sitä säännöllisesti. Kalen-

terista näkee, että Kemissä järjestetään jatkuvasti monenlaista ohjelmaa eri asioista kiinnostuneille ihmisille, asiakaspäällikkö Marja Kynsijärvi kertoo.

Tapahtumakalenteriin voi jokainen yleisötilaisuuksia puuhaava jättää ilmoituksen kalenterisivulla olevalla verkkolomakkeella. Kaupungin järjestämät tapahtumat ovat kalenterissa hyvin edustettuina, mutta vielä aika moni yhdistysten tai seurojen järjestämä tapahtuma jää siihen ilmoittamatta.

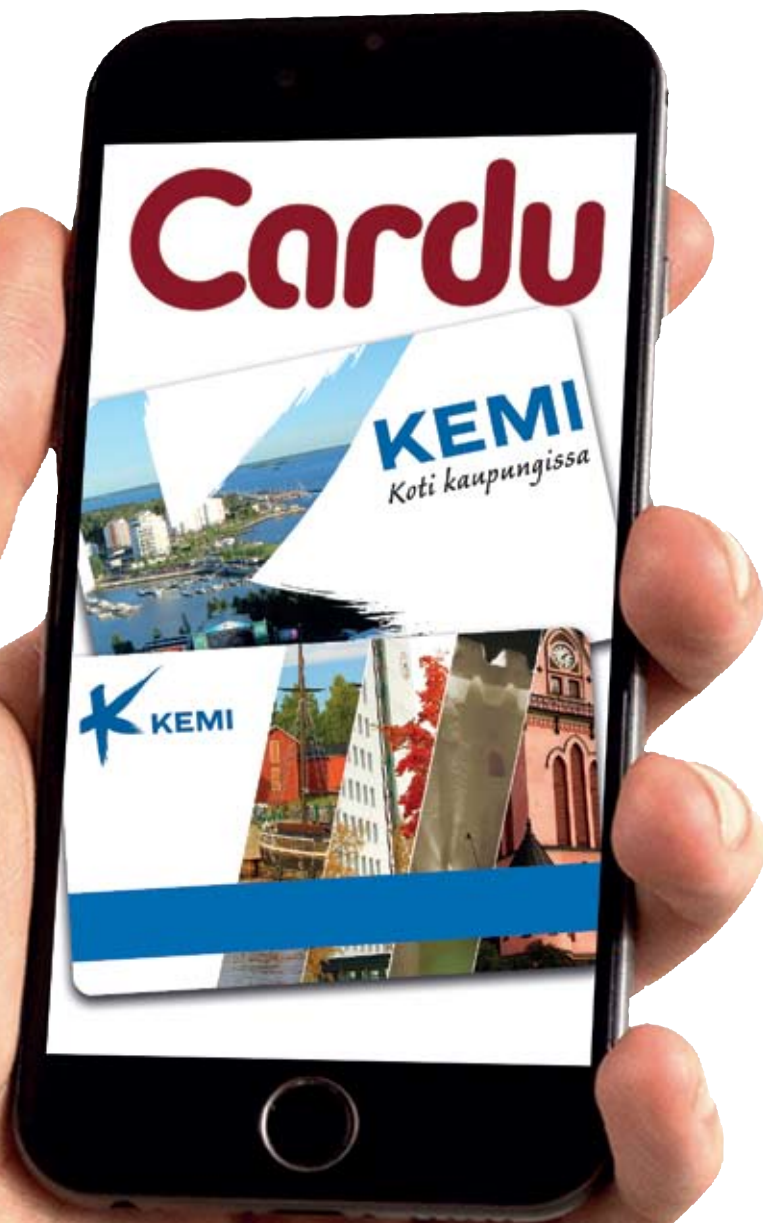
- Vakiintuneet ja toistuvat tapahtumat muistetaan ilmoittaa kalenteriin hyvin, mutta satunnaisemmat ja ensi kertaa järjestettävät tilaisuudet tahtovat helposti unohdeta. Kaikki järjestäjähän haluavat tapahtumaansa paljon yleisöä. Tapahtumakalenterissa ilmoittaminen ei maksa järjestäjille mitään, ainoastaan parin minuutin vaivannäön.

- Tapahtuman ilmoittaminen kalenteriin on tosi helppoa, mutta lomakkeen täyttämässä on syytä olla huolellinen. Varsinkin tapahtuman aika, paikka ja järjestäjä mahdollinen nettisivu kannattaa merkitä tarkasti. Samoin se, onko tapahtumaan pääsymaksu vai onko se maksuton, Marja neuvoa. Lomakkeen tiedot tulevat nettisivulle pienellä viiveellä, koska tiedot tarkistetaan ennen julkaisua.

Lue lisää: www.kemi.fi/tapahtumakalenteri

Kemi-kortin suosio kasvaa

Mitä kaupungissa on meneillään? Helpoin tapa ottaa ajankohtaisista

Kemin kaupungin ja alueen muiden toimijoiden järjestämät tapahtumat löytyvät aikajärjestyksessä Kaupungin internetsivulta www.kemi.fi/tapahtumakalenteri.

Älypuhelimeen ladattava tai perinteinen muovinen Kemi-kortti kulkee jo lähes parin tuhannen ihmisen mukana.

ja kaupungin muista asioista selvää on ladata puhelimeen ilmainen Kemi-kortti, kuten jo noin 1 800 ihmistä on tähän mennessä tehnyt.

Cardu-mobiilipalvelussa on kaksi eri korttia: kaupungin asukkaille on saatavilla Kemiläisen kortti, ja muille Kemistä kiinnostuneille on tarjolla Kemi Card. Kemiläisten kortista on saatavilla myös perinteinen muovikortti, jolla palvelun tarjoamia etuja voi hyödyntää, vaikka älypuhelin omistaisikaan.

- Puhelimeen ladattava kortti on selvästi suosittu, ja sen sisältö on muovikorttia runsaampi ja monipuolisempi. Rahanarvoiset edut, kuten alennukset pääsymaksuihin tai yhteistyössä toimivien liikkeiden tarjouksiin, ovat samat riippumatta siitä, käyttääkö kassalla puhelinta vai muovikorttia, asiakaspääällikkö Marja Kynsijärvi sanoo.

Kemiläisen kortti tarjoaa kaupungin omille asukkaille kiinnostavaa ja hyödyllistä sisältöä. Kaupungin nettisivulla oleva tapahtumakalenteri päivittyy Kemi-korttiin automaattisesti. Ajankohtaista-otsikon alta löytyy ilmoituksia ja uutisia meneillään olevista asioista, kuten influenssarokotuksista, Puuhapakun kierroksista tai kuntalaisille suunnatuista kyselyistä. Kortilta löytyy paikallisten liikkeiden tarjouksia ja tietoja muista elämää rikastuttavista aktiviteeteistä.

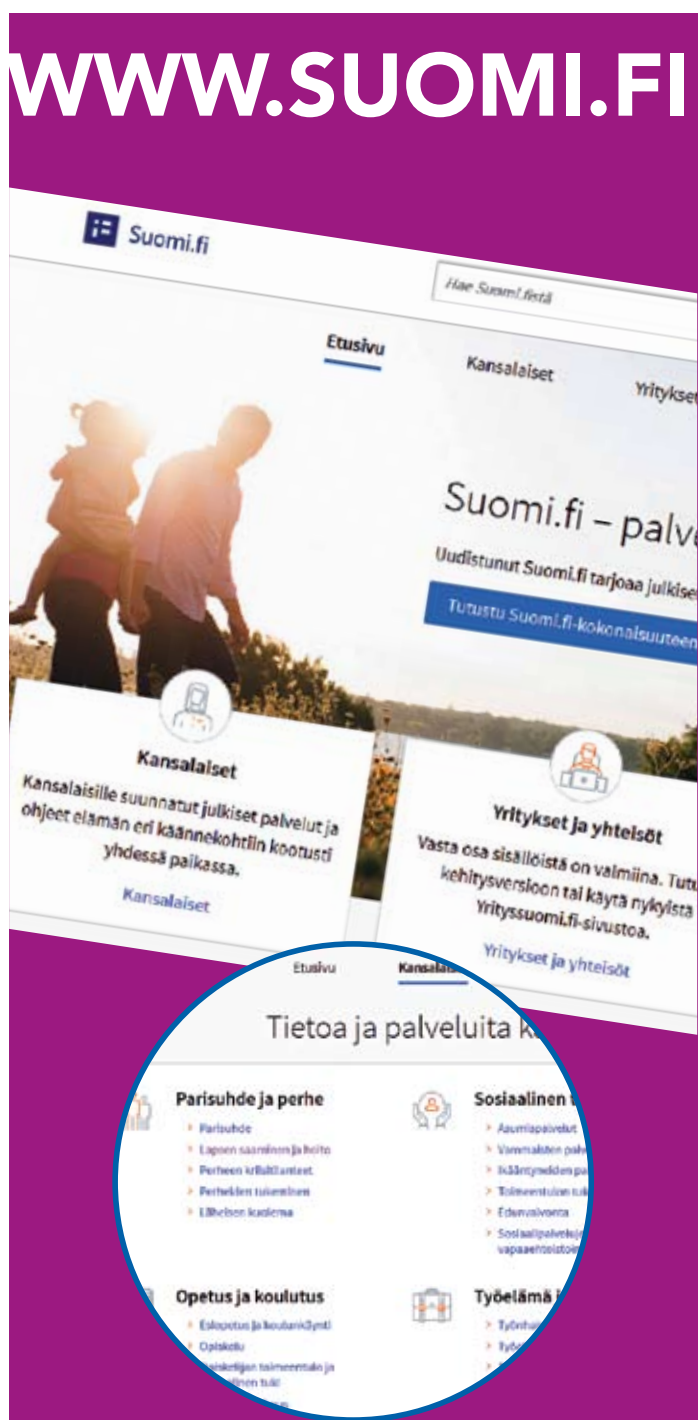
Kemi Card on tarkoitettu kellen tahansa Kemistä kiinnostuneelle, joka kertoo esimerkik-

si matkailijoille, mitä nähtävää ja koettavaa kaupungista löytyy, millaisia majoitus- ja ruokailuvaihtoehtoja heille on tarjolla, ja millä eri tavoilla Kemiin pääsee. Toki myös kemiläiset voivat itse tutkailla kotikaupunkinsa tarjontaa Kemi Cardin kautta.

- Kehitämme Kemi-kortin sisältöä yhteistyössä Kemitiimin ja Kemian Matkailun kanssa. Otamme ilomieliin vastaan käyttäjien ideoita – palautettakin meille voi antaa Kemi-kortin välityksellä, Marja Kynsijärvi vinkkaa.

Marja Kynsijärvi ja Kemitiimi järjestävät Kemi-kortin palveluita ja sisällöntuottamisesta myös esittely- ja opastustilaisuuksia eri toimijoille ja kohderyhmille.

- Kemi-kortti toimii teknisesti hyvin, sen käyttäminen ja sisällön tuottaminen siihen on helppoa. Näin alussa sisällöt painottuvat suurelta osin kaupungin omien palveluiden esittelyyn, mutta sitä mukaa kun kortin käyttäjäkunta laajenee myös yritykset ja kolmannen sektorin toimijat tulevat varmasti mukaan tuottamaan kemiläisille ja Kemistä kiinnostuneille aina vain monipuolisempaa sisältöä, Marja Kynsijärvi uskoo. Lue lisää verkkosivulta: www.kemi.fi/kemi-kortti

PALVELUJA YHDEN LUUKUN PERIAATTEELLA

Suomi.fi on valtakunnallinen verkkopalvelu, jonka yhdestä osoitteesta löytyy ohjeita ja sähköisiä asiointiväyliä lähes kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa niin kansalaisille, yrityksille kuin viranomaisillekin.

Portaalin kautta voit asioida eri viranomaisten ja julkisten palveluntuottajien kanssa, vaikka tarkistaa henkilökohtaiset rekisteritietosi, valtuuttaa jonkun toisen hoitamaan asioitasi tai vaikka tutustua Kemian kaupungin tuottamiin palveluihin.

Käy osoitteessa www.suomi.fi tai lue lisää Kemian kaupungin nettisivulta <http://www.kemi.fi/ajankohtaista/2017/10/11/palveluja-yhden-luukun-periaatteella/>

IIIIK - APUA!

Teksti ja kuvat Taina Alajärvi

Paljon pieniä ja vähän suurempia kenkiä eteisessä, ”Hei ja hetki vain” tervehtii perheen äiti Suvi ja laittaa pölynimurin pois. Toisesta suunnasta tulee Mirjami seuraan kaksi poikaa. Elvis on neljä vuotta ja Valto kaksi vuotta. Perheen prinsessa on kummitätinsä sylissä, Venja on vasta kaksi kuukautta vanha. Perheen esikoinen Elias on koulussa, ekaluokkalainen oli kuulemma hieman harmissaan, kun ei pääse mukaan valokuvaan.

Lapsiperheiden kotipalvelun työntekijä Mirjami Jestilä käy tällä

Elvis, Suvi, Venja-prinsessa ja Valto. Ekaluokkalainen Elias oli kuvanottohetkellä koulussa.

hetkellä kaksi kertaa viikossa Teikarin perheessä auttamassa perheen arjessa. Mirjami on lasten kanssa, kun Suvi käy yhden lapsen kanssa neuvolassa, yksin kaupassa tai muilla asioilla. Kaupassa käynti on huomattavan helppoa, kun lapset voi jättää kotiin toteaa Suvi hymyissä suin. Poikien kanssa ulkoillaan ja leikitään kertoo Mirjami. Ja käydään leikkipuistossa, kuten Valtokin osaa kertoa.

Suvi kertoo, että Mirjami on käynyt heillä noin puolitoista vuotta, välillä harvemmin ja nyt kun on pieni vauva niin tuon kaksi kertaa viikossa. Aikoinaan Suvi

kuuli lapsiperheiden kotipalvelusta serkultaan ja on tyytyväinen palveluun. Kodin pyörittäminen monen pienen lapsen kanssa on välillä haastavaa. Lasten isä on yrittäjä ja tekee pitkää työpäivää. Kotonakin ollessa Juhalla on monesti iltaisin töitä tietokoneen äärellä Suvi kertoo.

”Kotihoitokeskus, Jenni Autio”

Selvitämme puhelimitse tilanteen mihin apua tarvitaan, lasten iät ja muut erityisasiat, jotka hoitajan tulee tietää mennessään per-

heeseen kertoo Jenni. Mitään selvityksiä tai arviointeja ei tehdä. Tämä palvelu on perheen arjessa selviytymisen tukea, jota annetaan yhden kerran tai vaikka kuu-kauden ajan.

Avun tarvetta voi olla esimerkiksi perheillä, joilla ei ole mummoja tai pappoja tai muita läheisiä auttamassa. Ja monesti perheessä on useampi lapsi. On myös paljon itkeviä vauvoja, joiden äidit tarvitsevat apua, jotta he itse pääsisivät ihan vain vaikka nukkumaan. Tai yksin lasta / lapsia hoitavalla vanhemmalla on tarve käydä kauppa-asioilla tai harrastusten parissa.

Vaikka lapsiperheiden kotipalvelua ei myönnetä esim. pelkkään siivouksen, lapsen äkillisen sairauden johdosta silloin, kun vanhemmalla on oikeus jäädä hoitamaan lasta, opiskelun vuoksi tai vanhemman töihinmenon vuoksi, niin on monta, monta, monta tilannetta, joihin sitä saa. Mutta itse pitää ottaa yhteyttä.

vankkumaton
usko tulevaan

KEMI

Kotihoitokeskus, Jenni Autio.

Poikien kanssa leikitään ja ulkoillaan, kertoo Mirjami.

Lapsiperheiden kotipalvelutilaukset arkisin klo 7 – 14 puh. 050 406 2137
Lapsiperheiden kotipalvelu on maksullista palvelua.

Lapsiperheiden (tilapäisen) kotipalvelun asiakasmaksut 1.1.2017

- enintään 2 tuntia kestävä käynti 10,20 euroa
- yli 2 tuntia – 4 tuntia 15,30 euroa / käynti
- yli 4 tuntia – 6 tuntia 20,40 euroa / käynti
- koko työpäivä 25,50 euroa.

Lapsiperheiden kotipalvelu:

<http://www.kemi.fi/palvelut/sosiaalipalvelut-2/kotihoito/kotipalvelulapsiperheet/>

KIERTOTALOUS JA ÄLYLIKENNE

Teksti ja kuva Mainostoimisto Reklaami

kohtaavat Koululaispolulla

Koululaispolku
Peurasaarella on Euroopan
ensimmäinen teollisuuden
kiertotalousmateriaaleilla
toteutettu älykäs
kevyenliikenteenväylä.

Viime kesänä kunnostettu Koululaispolku on pinnaltaan yhtenäistä tuoretta asfalttia. Asfaltin alla väylän routaeristykseen käytetyt materiaalit sen sijaan vaihtelevat eri osuuksilla. Jatkuvat mittalaitteet välittävät etäluettavaa tietoa, miten Outo-kummun kuonaeriste, Stora Enson Veitsiluodon tehtaan voimalaitoksen pohjatuhka ja Ecolanin Fill-R lentotuhka toimivat routaeristeenä verrattuna luonnonmateriaaleihin.

Koululaispolku on alun perin rakennettu entiselle peltomaalle ja senkin vuoksi hyvä kohde routaeristuksen tutkimiselle.

- Koululaispolku olisi remontoitu joka tapauksessa, joten se oli kohteena helppo valinta tällaiseen kokeiluun. Kun kunnostus tehtiin monen toimijan yhteistyönä, se oli myös kustannusmielessä kaupungin kannalta hyvä ratkaisu, tekniikan johtaja Mika Grönvall perustelee.

Uusista ideoista ja uudenaikaisesta tekniikasta huolimatta väylän kunnostus toteutettiin nopeasti. Ajatus kokeilusta syntyi viime vuoden lopulla ja päätös sen toteuttamisesta tämän vuoden helmikuussa. Liikenteelle väylä avattiin juuri ennen koululaisten kesäloman päättymistä.

Innovaatiokokeilun koordinoijana toimii Kemin Digipolis ja toteuttajana Lapin ammattikorkeakoulu Lapin liiton osallistuessa sen rahoittamiseen. Testattavat materi-

Koululaispolun perusparannuksessa hyödynnettiin teollisuuden sivutuotteita. Asfaltin alle asennetut indikaattorit välittävät tietoa siitä, miten eri materiaalit reagoivat muuttuviin sääoloihin.

aalit tuotiin paikalle suoraan tehtaalta, mikä osaltaan vähensi rakentamisen kustannuksia. Väylän rakennuttajana toimi Kemin kaupunki, rakennesuunnittelun toteutti Ahma Ympäristö ja urakoinnin hoiti Veljekset Toivanen Oy.

- Koululaispolku on hyvä esimerkki siitä, mitä kiertotalous ja teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen on käytännössä. Tällaisen todelliseen infrastruktuurihankkeeseen liittyvä projekti on paras tapa hankkia uutta tietoa sekä uusien materiaalien soveltuvuudesta että älytierakentamisesta. Samalla se avaa hankkeeseen osallistuville uusia mahdollisuuksia kiertotalouden hyödyntämiseksi omassa toiminnassaan, in-

novaatiokokeilua johtava Seppo Ahola Digipolikselta sanoo.

Materiaalikokeilujen lisäksi Koululaispolkua on mahdollista käyttää tulevaisuudessa myös älyliikenteen kehittämiseen ja testaamiseen. Tulevia älyratkaisuja ja niiden kokeilemistä varten tiehen asennettiin halkaisijaltaan 100-millimetrisiä putkia vaakasuunnassa kymmenen metrin välein ja tien pintaan viisi pystysuuntaista mitauspaikkaa.

- Tulevaisuudessa noihin tiesiä oleviin putkiin voidaan asentaa monenlaista älyliikenteeseen liittyvää tekniikkaa, esimerkiksi liukkaudesta varoittavia tunnistimia tai kulkijaa seuraavaa led-valaistusta, Ahola ideoi.

Innovaatiokokeilusta on Lapin Ammattikorkeakoulussa tekeillä opinnäytetyö, jonka tavoitteena on eri materiaalien vertailun lisäksi tuottaa myös ohjeistus niiden käytöstä.

- Odotamme mielenkiinnolla, millaisia tuloksia tämä kokeilu ensi talven aikana tuo. Meillä on Kemissä 60 kilometriä kevyen liikenteen väyliä, joten kunnostettavaa niissä riittää, raskaamman liikenteen väylistä puhumattakaan, Mika Grönvall toteaa.

Meri-Lapin teollisuudessa syntyy runsaasti sivutuotteita, joita voidaan käyttää ympäristöä säästävän kiertotalouden raaka-aineina.

KIERTO- TALOUDEN OSAAMISTA malliksi muillekin

Kemiin perustettava valtakunnallinen kierto- ja biotalouden osaamiskeskus on seurausta Kemin Digipolis Oy:n tekemästä määrätietoisesta työstä kestävän kehityksen hyväksi.

Kemin Digipolis tekee vahvaa työtä teollisen kiertotalouden edistämiseksi, josta tuorein osoitus on Sitran (Suomen itsenäisyyden juhlarahaston) ryhtymisen rahoittamaan ja kumppaniksi Digipoliksensa ympärille perustettavaan kierto- ja biotalouden osaamiskeskukseen. Se on yksi Sitran kiertotalouden toimintaohjelman kärkihankkeista, jonka odotetaan palvelevan koko Suomea sen pyrkiessä olemaan bio- ja kiertotalouden mallimaa.

Sitran, Kemin kaupungin, Digipoliksensa ja Lapin ammattikorkeakoulun yhteistyössä perustettava kierto- ja biotalouskeskus antaa puitteet alaan liittyvään tutkimuskehitykselle ja innovaatiotoimintaan sekä opetuksen kehittämiseen. Ammattikorkeakoulussa kiertotalouden koulutusmoduuli käynnistyy ensi vuonna.

Sivuvirroista kehityksen pääuomaksi

Digipoliksensa tekemä työ on saa-

nut jo aiemmin myös kansainvälisesti merkittävää tukea ja tunnustusta. Digipoliksensa vetämien Arktisen teollisuuden ja kiertotalouden klusterin sekä teollisuuspalvelujen kehittämishankkeen sekä arktisen teollisuuden sivuvirtojen hyödyntämishankkeiden ansiosta EU:n komissio valitsi Lapin yhdeksi EU:n kuudesta mallialueesta luonnonvarojen kestävässä hyödyntämisessä. Tunnustusta hankkeille on saatu myös Pohjoismaiden ministerineuvostolta, joka nosti Digipoliksensa käynnistämän hankkeen Pohjoismaiden 25 merkittävimmän ympäristöhankkeen kataloggiin.

Kierto- ja biotalouden osaaminen Meri-Lapissa perustuu suurelta osin teollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseen, mikä sopii erinomaisesti myös vientiteollisuudesta elantonsa saavan Suomen strategiaan.

Meri-Lapin suurimmat teollisuustoimijat Outokumpu, Stora Enso, Metsä Group sekä Kalkkimaan kaivoksen omistava SMA Mineral ovat sitoutuneet kehittämään alueen kiertotaloudesta tulevaisuuden liiketoimintaa. Suurten teollisten toimijoiden lisäksi kiertotalouteen liit-

tyvässä liiketoiminnassa on mukana yli 50 yritystä ja 20 muuta kehittämisorganisaatiota.

Teollisuuden sivuvirroilla tarkoitetaan teollisuuden sivutuotteina syntyviä materiaaleja, lämpöenergiaa, käytöstä poistettuja laitteita sekä tyhjäksi jääneitä tiloja. Sellun ja paperin valmistuksessa syntyvää tuhkaa ja kuitupi-toista savea on käytetty jo pitkään mm. maisemointiin ja maaperän lannoittamiseen. Teräksen valmistuksessa syntyy kuonaa, jolla voidaan korvata luonnonkiviaineksia esimerkiksi teiden ja rakennusten perustuksissa. Näitä sivutuotteita Meri-Lapin alueella syntyy 1,7 miljoonaa tonnia vuodessa.

Jo nyt kiertotalous tuottaa Meri-Lapissa useiden miljoonien eurojen liikevaihdon ja työllistää lähes 500 henkilöä. Kierto- ja biotalouden osaamiskeskukseen syntyvien innovaatioiden avulla sekä rahavirtoja että työpaikkojen määrää on mahdollista kasvattaa tuntu-

Teksti ja kuva Mainostoimisto Reklaami

Albana Mustafi: "KEMISSÄ ON HYVÄ ELÄÄ JA YRITTÄÄ"

Kemin ensimmäinen ulkomaalaistaustainen kaupungin-
valtuutettu on kiitollinen uudelle kotikaupungilleen ja maalleen.

Albana Mustafi pakeni Kosovosta Suomeen vanhempiensa ja sisarustensa mukana vuonna 1992. Oulun vastaanottokeskuksessa vietetyn yhdeksän kuukauden odotuksen jälkeen 15 kosovolaisperhettä sai oleskeluluvan ja päätti muuttaa Kemiin.

- Tulimme Prizrenistä, pienestä kenkätehdaskaupungista. Sen vuoksi isä ja isän työkaverit halusivat Kemiin, vähän toisenlaiseen pieneen teollisuuskaupunkiin, Albana kertoo.

Albanan perhe oli noista 15 ainoa, joka Kemiin lopulta jäi. Lamavuosina työttömyyttä oli Kemissä paljon, ja vieraasta kulttuurista tulleiden mahdollisuudet työllistyä olivat huonot. Albanan isä sen sijaan onnistui työllistämään itsensä pizzariyrityksensä.

- Ehdin käydä peruskoulun kaksi ensimmäistä luokkaa Kosovossa. Koulunkäynti oli siellä jännää, kun opettajan ja oppilaiden piti kokoontua salaa jonkun oppilaan kotiin. Eivät lapset silloin ymmärtäneet, kuinka vaarallista albaanien elämä oli, vaikka kosovolaisista heitä oli 90 prosenttia.

Kemissä Albana aloitti koulunkäynnin alusta, vuoden verran koulukavereitaan vanhempana. Suomen kielen hän oppi nopeasti. Nyt hän puhuu ja kuuntelee sujuvasti seitsemää eri kieltä.

- Koulutehtävistä puhutaan suomeksi, mutta äitinä puhun albaniaa, minulle äitinä olemisen kieltä, Albana sanoo.

Lukion jälkeen Albana avioitui, synnytti viiden vuoden sisään kolme lasta ja suoritti samalla parturi-kampaajan ja kosmetologin tutkinnot.

- Kun valmistuin, työllistyin ja ryhdyin yrittäjäksi yrityksessä, jossa olin tehnyt kaikki tutkintoon

Yrittäjäperheessä kasvaneelle Albana Mustafille oman yrityksen perustaminen oli luonteva ratkaisu. Vakiintuneen asiakaskunnan ohella myös oma tytär saa juhlakampauksen.

liittyvät työharjoittelut. Vuokratilasta löytyivät tilat myös kosmetologin työhön. Yrittäjäperheessä kasvaneena yrittäminen oli melkein itsestään selvä ratkaisu. Mut-

ta ilman perheen tukea en olisi millään selvinnyt, Albana toteaa.

Albanan työpäivät jakautuvat nyt melko tasaisesti kampaajan ja kosmetologin tehtävien kesken,

mikä tekee päivistä mukavalla tavalla vaihtelevia. Päivätyön lisäksi hän vetää vielä iltaisin jumppaa Kemin Naisvoimistelijoissa, jonka aerobic-joukkueessa hän kilpaili nuoruudessaan SM-tasolla.

- Asiakkaiden kanssa jutellesa tulee käytyä läpi ihmisten iloja ja murheita sekä pohdittua maailman menoa laidasta laitaan. En ollut aiemmin ajatellut puhuvani politiikkaa, mutta kun syvennyin kunnalliseen päätöksentekoon paremmin, ymmärsin olleeni piilopoliitikko, Albana kertoo.

Albana ja hänen perheensä viihtyvät Kemissä mainiosti. Muuttoa muualle ei hänen ole tarvinnut edes harkita.

- Kemi on sopivan pieni ja turvallinen paikka asua ja kasvattaa lapsia. Asiat sujuvat ja yhteiskunta toimii hyvin. En tunne ainutakaan muualta Suomeen muuttanutta, joka ei olisi tälle maalle kiitollinen, Albana vakuuttaa Suomen 100-vuotisjuhlapiirissä ja kun liepeessään.

Kosovossa Albana käy perheineen lomaillessa, mutta pysyvästi hän ei sinne kaipaa.

- Kosovo jälleenrakennettiin sodan jälkeen nopeasti, talot ja tiet ovat uusia ja kaupungit moderneja. Adrianmeren aurinkorannikolle pääsee reilussa parissa tunnissa. Yhteiskuntana Kosovo on vielä yhden sukupolven meistä jäljessä. Olen niin tottunut suomalaisten täsmällisyyteen ja kärsivällisyyteen, että kosovolaiseen suurpiirteisyyteen ja elämäntapaan olisi aika mahdoton tottua, Albana arvelee.

Teksti ja kuva
Mainostoimisto Reklaami

KOLUMNI

Jukka Feodoroff
vs. elinkeinopäällikkö
Kemin kaupunki

PALVELU- MUOTOILUSTA UUSIA IDEOITA

Kemin kaupunkikeskustaan

Kuluvan vuoden alussa aloitettu Kemin kaupunkikeskustan kehittämisprojekti jatkuu nyt yhteiskehittämisen keinoin innovaatioprosessin läpiajamisella.

Innovaatioprosessi pyrkii osallistamaan yhteiskehittämisen keinoin eri toimijoita kaupunkikeskustan kehittämistyöhön (keskustan asukkaat, yrittäjät, kiinteistönomistajat, yhdistysten edustajat, kaupungin päättäjät ja viranhaltijat).

Lähestymiskulma yhteiskehittämiseen on palvelumuotoilu. Lyhyesti kuvattuna palvelumuotoilu on palveluiden kehittämistä muotoilun keinoin. Palvelumuotoilun keskiössä ovat käyttäjät, jotka auttavat konkretisoimaan sen, miten he kokevat, aistivat ja näkevät palvelun ja sen eri toiminnalliset osat.

Kehittäjillä täytyykin olla ymmärrys toimijoiden palvelutarpeista, jotta palvelut ja toimintaympäristö voidaan saada vastaamaan tätä tarvetta kokonaisvaltaisesti. Palvelumuotoilulla haetaan nyt ennen kaikkea uusia sisältöjä kaupunkikeskustan kehittämiseksi.

Julkisella tarjouskilpailulla innovaatioprosessin toteuttajaksi valittiin vahvan osaamisen palvelumuotoilusta omaava JuJu Innovations Oy, jonka toimintakonseptin perusta on muotoiluajattelussa (Design Thinking).

Innovointityötä toteutetaan käyt-

täen osallistavia suunnittelumeneelmiä eli yhteiskehittämistä työpajasarjana. Työpajasarja jatkuu kevääseen 2018 saakka eri teemoilla, tarkoitus on kutsua työpajoihin mahdollisimman laajasti eri intressitahojen edustajia.

Työpajasarja käynnistyi keskiviikkona 27.9.2017 **Kemissä järjestetyllä Brändi- ja elämästyöpajalla**. Sarjan ensimmäisessä työpajassa luotiin brändipohja keskusta-alueen tulevalle kehittämis-työlle sekä ideoitin elämyksellisiä elementtejä keskusta-alueen ”kesä- ja talvisesonkeihin”. Tavoitteena on kuulla ja aktivoida mahdollisimman paljon Kemiläisiä yrittäjiä ja muita yhteistyökumppaneita, sidosryhmiä sekä toimijoita.

Työpajassa työstiin eri sidosryhmien näkökulmia ja evästyksiä siihen, millainen on Kemin kaupunkikeskustan vetovoimainen brändi? Mikä on aito Kemin kaupunkikeskustan tarina, joka kiinnostaa paikallisia kuluttajia ja myös matkailumailmaa? Mitkä ovat ne erottautumistekijät, joihin Kemin kannattaa panostaa? Miten brändi voi vahvistaa kaupan toimialaa? Miten vahvistamme kilpailukykyämme?

KEMILÄINEN IN ENGLISH

AUTUMNAL KEMI IS A FEAST OF CULTURE

Seldom is autumn eagerly awaited, but what makes this long, damp and dark season worth waiting are the numerous, quality events of culture in Kemi. The town offers art and culture across the board even during this fall: visual art, theatre, music, children's culture, lectures and literature... Besides events organised by the municipality, there are several contributing collaborators.

This year marks several anniversaries, since Sea Lapland Music Institute turns 50 and the art museum and theatre both turn 70. Despite this "advanced seniority", they are going strong. The harvest of culture in Kemi is A-grade, varying and alive, without barring anyone from participating. A lot of events offer free admittance. The daily details of events and venues can be found in the calendar of events of the City of Kemi at www.kemi.fi/tapahtumakalenteri.

Three premieres have made it into the autumn season of the town theatre. Touring actors and plays may be expected, in addition to an improv club and *A Million Good Reasons* by Duncan Macmillan. For music lovers, there are Kemi Chamber Orchestra and the Sea Lapland String Quartet, who perform at concerts of classical music, as do the staff and students of the Music Institute.

The museums of Kemi stage a 70th Anniversary Art Exhibition, a 60th Anniversary Exhibition by The Finnish State Art Commission and an nostalgic photogallery display about Kemi's southwesternmost neighbourhood, Ajos. Exhibition lovers ought to visit the Arctic Comics Centre Exhibition rooms, Kemi Gemstone Gallery and the SnowCastle Exhibition as well. An art workshop for elementary-school children continues at Children's Cultural Centre on Wednesdays. On Tuesdays and Saturdays, different ethnic groups congregate at the town library for tea and coffee. Finnish is the staple means of communication of this "Language Lounge".

Santa Claus will return to Kemi after his summer and autumn "vacation", on December 18th, and can be met at his Kemi Headquarters and Office in Downtown Harbour. Yuletide spirit can also be conjured out of the Community Centre's "new tradition", the crèche, in the foyer. If you like ghost stories, head for one of the outings of Sea Lapland Tourist Guides. The theme for late October and early November walks is Kemi-related Halloweenesque folklore. The biggest event of all, Night of the Arts, will be held on October 28th. This smorgasbord of culture, a celebration of the arts, has its own, unique programme. Welcome!

Liikuntaneuvonta auttaa

KEMILÄISIÄ KOHTI TERVEEMPÄÄ ELÄMÄÄ

- pienin askelin pysyvään muutokseen!

Viime keväänä startannut Koko Kemi Liikkuu -hanke tarjoaa 18-64-vuotiaille kemiläisille maksutonta liikunta- ja hyvinvointineuvontaa. Kolmivuotisen hankkeen tavoitteena on parantaa kemiläisten hyvinvointia ja juurruttaa toiminta pysyväksi osaksi kaupungin peruspalveluita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Myös liikuntavälinelainamon perustaminen on suunnitelmassa.

Liikuntaneuvonnan kohderyhmänä ovat työikäiset kemiläiset, jotka liikkuvat terveytensä kanalta liian vähän.

- Liikuntaneuvontaan voi hakeutua omatoimisesti ottamalla meihin suoraan yhteyttä. Osa asiakkaitamme ohjautuu myös terveydenhuollosta lääkäreiden ja hoitajien suosituksesta. Tärkeintä on, että asiakas tiedostaa tilanteensa ja haluaa itse siihen muutosta, projektipäällikkö Riitta Saari sanoo.

Pysyvä elämäntapamuutos vaatii pitkäjänteistä työtä, joten liikuntaneuvonnan asiakkuus kestää tavalisesti puolesta vuodesta vuoteen. Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen ohjelma elämäntilanteen ja mahdollisuuksien mukaisesti.

- Ensiksi istutaan alas juttelemaan ja käydään läpi syyt vähäiseen liikkumiseen, kartoitetaan

ruokailutottumukset, levon määrä ja muut hyvinvointiin vaikuttavat asiat. Mikäli asiakas haluaa, teemme hänelle terveystestejä. Esimerkiksi hengitys- ja verenkiertoelimestön kuntoa testataan Polarin sykemittarilla. Se tehdään selällään pötkötellen antamalla sykemittarin tehdä työ, liikuntaneuvoja Oona Tervo kertoo.

Tavoitteena kestävä muutos kohtuuden rajoissa

Tutustumisen ja alkukartoituksen perusteella rakennetaan asiakkaan kanssa hänen arkeensa sopiva hyvinvointiohjelma liikunta- ja ruokailuohjeineen. Ihmedieettiä tai armotonta rääkkiä liikuntaneuvonnasta on turha hakea, niiden

sijaan asiakkaalle tarjotaan kohtuuden rajoissa tapahtuvaa kestävää muutosta niin syömisen kuin liikkumisen suhteen.

- Ruokavalio voidaan rakentaa aivan tavallisen kotiruuan pohjalta, pienennetään vähän annosko-koa, lisätään kasvisten osuutta ja rytmitetään päivän ateriat niin, että syödään tasaisin väliajoin kohtuullisen kokoisia annoksia, ihan lautasmallin mukaisesti. Valitettavan usein ongelma on se, että ensin nähdään päivä nälkää ja nipistellään kaloreissa. Sitten illalla ahmitaan lähes koko päivän ruokamäärä kerralla. Se taas aiheuttaa vetämätöntä oloa sekä vaikuttaa myös unen laatuun, Oona valottaa.

Mikäli asiakas kaipaa ryhmän

tukea liikkumiseen, häntä autetaan löytämään sopiva palvelu ja ryhmä. Jos asiakas kertoo liikkuvansa mieluummin yksin, asiantuntijat auttavat häntä löytämään sopivia liikuntamuotoja ja ohjaavat niiden harjoittelussa.

- Pidämme yhteyttä asiakkaisiimme muutaman viikon välein, aluksi tiheämpään, ja myöhemmin vähän harvempaan tahtiin. Tapaamisissa keskustelemme, miten muutos on lähtenyt käyntiin ja tarvittaessa teemme ohjelmaan hienosäätöä, Riitta sanoo.

Hanke on ollut käynnissä puolisen vuotta, ja sen tulokset ovat olleet rohkaisevia. Myös ensimmäiselle vuodelle tavoitteeksi asetettu asiakasmäärä on jo saavutettu.

- Osa keväällä aloittaneista asiakkaista on edistynyt niin hyvin, etteivät he enää tarvitse kovin tiivistä yhteydenpitoa, joten aikoja on vapautunut uusille asiakkaille. Jos tuntuu siltä, että itse tai joku tuttavapiirissä voisi hyötyä liikunta- tai hyvinvointineuvonnasta, niin siitä vain rohkeasti ottamaan meihin yhteyttä, Riitta ja Oona kannustavat.

Teksti Taisto Saari
Kuva Anne Rahkola

**Meidät tavoittaa parhaiten maanantaista perjantaihin
ottamalla yhteyttä kello 8.30 – 15.30.**

Riitta Saari, projektipäällikkö
Puh. 040 162 5761, riitta.saari@kemi.fi

Oona Tervo, liikuntaneuvoja
puh. 040 167 6022, oona.tervo@kemi.fi

Meidät löytää myös Facebookista
<https://www.facebook.com/kokokemiliikkuu/>